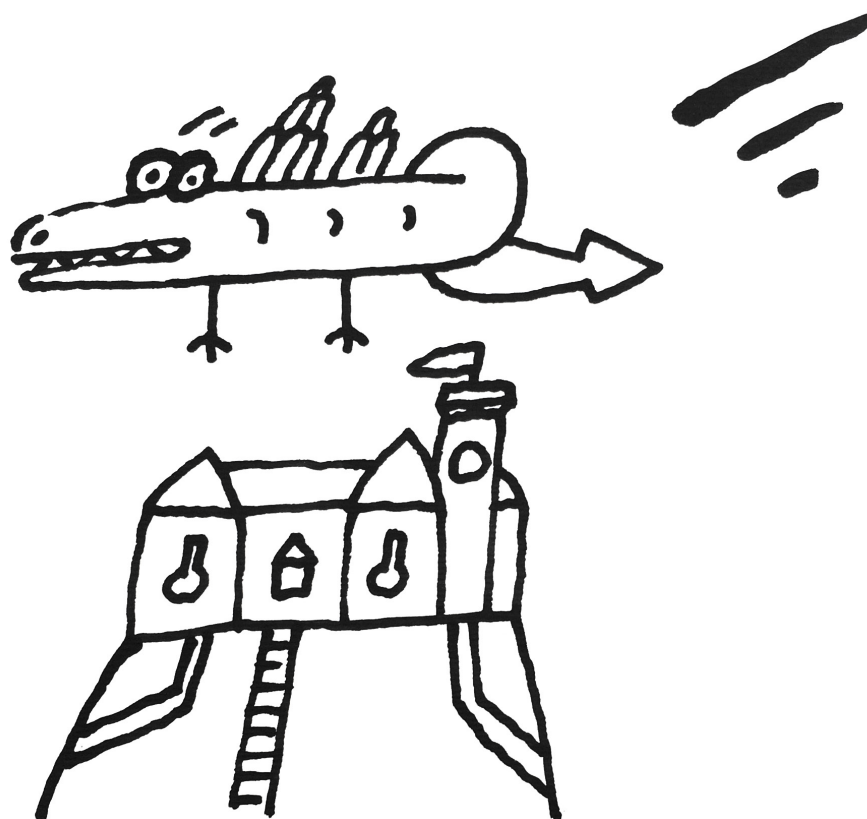

PROJEKTNA NALOGA

LUTKE

NA LJUBLJANSKEM GRADU

Projektna naloga:
Lutke na Ljubljanskem gradu

Naročnik:
Mestna občina Ljubljana
Mestni trg 1, 1000 Ljubljana

Izdelovalec:
Lutkovno gledališče Ljubljana
Krekov trg 2, 1000 Ljubljana

Zanj:
Uroš Korenčan, direktor

Priprava projektne naloge:
Ajda Rooss, Nadja Ocepek

V sodelovanju z:
AFRONT, zavod za prostorsko inovativnost
Zelena pot 30, 1000 Ljubljana

Datum: junij 2014

*Kraljestvo
domišljije*

KAZALO

4	Muzej in prezentacija lutk na Ljubljanskem gradu
6	Lutkovna dediščina
13	Lutkovna pot
15	Lutkovni muzej
17	Tehnični opis razstavnih elementov
21	Vsebina razstavnih elementov
21	Rojstvo slovenskega lutkarstva (1910–1968)
30	Mejniki slovenskega lutkarstva od 1968 do danes
43	Interaktivni lutkovni odri
47	Zmaj – velika stropna lutkovna instalacija
51	Priloga 1: Povzetek o ohranjenosti gradiva

MUZEJ IN PREZENTACIJA LUTK NA LJUBLJANSKEM GRADU

O projektu

Investicijski projekt *Ljubljanski grad – Muzej in prezentacija lutk* je projekt, ki ga pripravlja Mestna občina Ljubljana v sodelovanju z Javnim zavodom Ljubljanski grad in Lutkovnim gledališčem Ljubljana. Projekt je usmerjen v predstavitev lutkarske umetnosti, ki ima kot posebna gledališka zvrst velik pomen za slovensko kulturo in zaenkrat pri nas še ni doživela primerne celostne strokovne obravnave. Povezovalno zastavljen projekt predvideva realizacijo različnih delovnih sklopov in aktivnosti, med njimi ureditev lutkovnih depojev, lutkovno pot, Lutkovni muzej, Grajsko marionetno gledališče ter druge podporne programe, po končani investiciji pa dolgoročno poskrbeti za ogroženo lutkovno dediščino.

Depoji

Lutkovno gledališče upravlja s prostori, ki so v lasti Mestne občine Ljubljana. Uporablja jih za hrambo lutkovne dediščine ter so locirani na lokaciji LJ-Bežigrad, v kleti stavbe Vojkova 58. Depoji obsegajo več prostorov – depo za marionetne lutke, depo za ročne lutke ter depo za ostalo lutkovno gradivo in scenske elemente v

skupni izmeri 762,92 m² (P. P. št. K04, P. P. št. K05, P. P. št. K06) in 124,43 m² (K07). Aktivnosti v sklopu depojev predvidevajo revitalizacijo depojev za ročne in marionetne lutke ter konservatorsko-restavratorska dela na izbranem delu lutkovne dediščine.

Lutkovna pot

Opredeljuje se kot povezava med Lutkovnim gledališčem Ljubljana in Lutkovnim muzejem na Ljubljanskem gradu. Označena je z lutkovnimi instalacijami in je primerno označena. Pričenja se na Krekovem trgu, poteka po poti vzpenjače ter preko Lapidarija ABCM, od koder vodi do Muzeja lutk.

Lutkovni muzej

Prostori za Lutkovni muzej so v fazi obnove in GOI del, predvideni so v najvišjih prostorih trakta D, z dostopom do najvišjega nivoja preko trakta E1.

Grajsko marionetno gledališče

Prostor je umeščen med trakta KLMT in trakt S, pri tem se bo obnovljeni Lapidarij KLMT uporabil za predverje in garderobo grajske gledališke dvorane.

Podporni programi

Predvideni so v traktu E3 v nivoju 0, ki so dostopni z Grajskega dvorišča ter hkrati predstavljajo vhod/izhod v Lutkovni muzej. Od tod se bo za potrebe dostopa gibalno oviranih oseb uredilo tudi dvigalo.

Namen projekta

Namen investicijskega projekta je revitalizacija dela grajskih prostorov in celostna obravnava slovenske lutkarske dediščine – realizacija muzeja, obvarovanje premične in nepremične kulturne dediščine ter doprinos k prepoznavnosti Ljubljanskega gradu in Lutkovnega gledališča v domačem in mednarodnem okviru.

Cilji projekta

Splošni cilji projekta so razvoj javne kulturne infrastrukture, omogočanje dostopnosti do kulturnih vsebin, razvoj kulturnega turizma, zaščita nepremične in premične kulturne dediščine ter izboljšanje kulturne in turistične ponudbe.

Specifični cilji projekta so:

- obnova trakta D za potrebe Lutkovnega muzeja,
- izvedba lutkovne poti med LGL in Lutkovnim muzejem na

- Ljubljanskem gradu,
- obnova trakta S-KLMT za potrebe Grajskega marionetnega gledališča,
- konserviranje-restavriranje lutkovnega gradiva,
- obnova dela trakta E za potrebe podpornih programov.

Ciljna publika

Vsi segmenti projekta so namenjeni najširši javnosti in nivojsko prilagojeni – domačim in tujim obiskovalcem, različnim starostnim skupinam in strukturam, ranljivim skupinam in obiskovalcem s posebnimi potrebami.

Strokovne podlage za podrobnejše informacije o projektu:

- DIIP "Ljubljanski grad – Muzej in prezentacija lutk", FIMEX-N, d.o.o. Ljubljana, september 2013
- Predinvesticijska zasnova "Ljubljanski grad – Muzej in prezentacija lutk", FIMEX-N, d.o.o. Ljubljana, september 2013
- Projektna naloga Ljubljanski grad-Muzej in prezentacija lutk (avgust 2013)
- Idejna zasnova Javnega zavoda Ljubljanski grad (avgust 2013)
- PGD projekt št. Projekta 1043, Ljubljana, Ambient d.o.o., Ljubljana, marec 2008
- Podatki po vprašalniku, JZ Ljubljanski grad, september 2013

LUTKOVNA DEDIŠČINA

Lutkovno gledališče Ljubljana hrani v *lutkovnih depojih* (v kletnih prostorih na Vojkovi 58) obsežen fond premične lutkovne dediščine. Od različnih institucij in zasebnih donatorjev prejema nove predmete premične dediščine, s čimer nastaja bodoča muzejska zbirka Lutkovnega muzeja.*

Fond danes šteje že več kot 300 predstav lutkovnega gradiva (okoli 3000 lutk s pripadajočimi scenskimi zasnovami), ki predstavljajo izrazit dosežek ustvarjalnosti ali dragoceno prispevajo h kulturni raznolikosti, so pomemben del življenja na območju Republike Slovenije in njenih regij ter predstavljajo pomemben vir za razumevanje zgodovinskih procesov, pojavov ter njihove povezanosti s sedanjo kulturo.

Lutkovno gradivo v preteklosti še ni bilo deležno primerne obravnave, zato je *vzpostavitev konservatorsko-restavratorske dejavnosti* znotraj Lutkovnega gledališča Ljubljana smiselna ter za varovanje do sedaj prezrtega gradiva nujno potrebna.

Namen konservatorsko-restavratorskih posegov je ohranjanje in upočasnitev procesov staranja ter degradacije materialov, iz katerih so umetnine izdelane. Za izvedbo postopkov je pomembno primerno okolje in vzdrževanje ter upoštevanje temeljnih načel in ukrepov za varstvo kulturne dediščine.

Na podlagi PRAVILNIKA o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev (Uradni list RS, št. 47-2012) mora vsakdo, ki hrani in varuje gradivo muzejske vrednosti izpolnjevati osnovne kadrovske in finančne zahteve ter minimalne strokovne, prostorske ter tehnične zahteve za hranjenje in varovanje muzejskega gradiva. Ker Lutkovno gledališče Ljubljana ni vpisano v razvid nacionalnih ali pooblaščenih muzejev, da bi lahko opravljal državno javno službo varstva, smo v ta namen pridobili pooblastilo s strani Muzeja in galerij mesta Ljubljane za sodelovanje in strokovno svetovanje s področja muzejske dejavnosti in pri pripravi standardov za upravljanje bodočega Muzeja ter zbirke premičnin LGL. LGL in MGML bosta tako skupaj usklajevala in potrjevala aktivnosti v zvezi z Lutkovnim muzejem.

Lutkovno gradivo se v splošnem razlikuje od premične kulturne dediščine, kot so na primer polihromirane plastike, s katerimi lahko iščemo sorodne vzporednice. Vsak posamezen predmet je specifičen v lastnostih in uporabljenih materialih ter potrebuje

posebno pozornost in raziskavo. Ker se srečujemo z različnimi materiali, kot so na primer les, papirščina (*papier mache*), penasta guma, tekstil, usnje, slama, krzno, papir in folije, je hramba predmetov otežena, postopke in konservatorsko-restavratorske posege pa je potrebno od predmeta do predmeta prilagajati. Poleg naštetih materialov se pojavljajo tudi materiali, ki v preteklosti še niso bili dovolj raziskani, da bi se lahko posegalo vanje brez posebnega pristopa in dodatnih raziskav.

Gradivo v *lutkovnih depojih* je obsežno, vendar je razmeroma slabo ohranjeno – zaradi uporabe, nepravilnega rokovanja in shranjevanja je utrpelo mnoge poškodbe, ki se kažejo v obliki polomljenih sestavnih delov kontrolnih mehanizmov, polomljenih spojev ali posameznih lesenih delov, togih, skrhanih in strganih niti, izpadlih obtežitev, polomljenih kovinskih vzmeti za premikanje glave. Na kontrolnih mehanizmih so pogosto močno vidne nečistoče kot posledica stika z animatorjevo roko.

Nosilci za lutke so sicer iz različnih materialov, večinoma pa sta se v ta namen uporabljala les in papirščina (*papier mache*), ki sta pri večini gradiva v zadovoljivem stanju. Barvna plast se je pri večini lutk dobro ohranila, vendar so na površini barvne plasti vidne odrgnine, nečistoče in obrabljenost. Ponekod barvna plast odstopa, kar se lahko kaže kot mehurjavost ali pa je v tako slabem stanju, da odstopa skupaj s podlogo. Najslabše so ohranjene tekstilije, ki so tudi sicer najbolj občutljiv material pri obravnavanju lutkovnega gradiva. Na tekstilijah se poškodbe kažejo kot raztrganine (tudi zaradi pribitih žebličkov ali perforacije niti, ki potekajo skozi njene), odrgnine, neželene gube ipd. Prisotni so madeži rje in drugi madeži neznanega izvora. Pogoste so manjše luknjice, obledele barve, rumenenje, preperelost in napadi mikroorganizmov (moljev). Nečistoče so še posebno opazne pri svetlejših tekstilijah.

Bombažne vrečke, v katerih se hranijo marionete, so v zadovoljivem stanju, čeprav so močno umazane in posejane s posameznimi madeži. Vreče nekaterih lutk so se tekom let izgubile oziroma strgale, zato jih bo potrebno nadomestiti z novimi.

Omeniti je potrebno, da bodo pri posegih problematični dodatki k draperijam (gumbi, pasovi, perlice, čevlji, pokrivala, lasje), saj so pogosto izdelani iz materialov, ki otežujejo procese čiščenja (na primer kovinski dodatki ob stiku z vodo korodirajo in puščajo madže rje na tekstilijah).

* Novo gradivo smo v zadnjih mesecih prejeli iz Slovenskega gledališkega muzeja (celotna ohranjena zapuščina Lutkovnega gledališča Jože Pengov), družinsko lutkovno zapuščino pa nam je v hrambo zapustila tudi ga. Mojca Klemenčič, potomka velikega slovenskega lutkarja Milana Klemenčiča.

Detajl draperije na lutki iz predstave *Čarobne gosli*

Detajl iz predstave *Ostržek* – brke so napadli molji

Detajl iz predstave *Ostržek* – obrabljeni slamnati čveljci

Stanje v depojih za marionetne lutke, v kletnih prostorih na Vojkovi 58, maj 2014.

madeži. Vreče nekaterih lutk so se tekom let izgubile oziroma strgale, zato jih bo potrebno nadomestiti z novimi.

Omeniti je potrebno, da bodo pri posegih problematični tudi dodatki k draperijam (gumbi, pasovi, perlice, čevlji, pokrivala, lasje), saj so pogosto izdelani iz materialov, ki otežujejo procese čiščenja (na primer kovinski dodatki ob stiku z vodo korodirajo in puščajo madže rje na tekstilijah). Več o ohranjenosti gradiva v *Prilogi 1 – Povzetek o ohranjenosti gradiva za prezentacijo v muzeju*.

Depoji

Depoji obsegajo več prostorov – depo za marionetne lutke, depo za ročne lutke ter depo za ostalo lutkovno gradivo in scenske elemente v skupni izmeri 762,92 m² (P. P. št. K04, P. P. št. K05, P. P. št. K06) in 124,43 m² (K07).

Načrt za izpeljavo depojskega sklopa projekta tako v prvi fazi zajema pripravo prostora za hrambo lutkovne dediščine v skladu z uveljavljenimi standardi. To pomeni, da so se v teh prostorih s pomočjo merilnih sistemov za uravnavanje relativne zračne vlage in temperature že pričeli vzpostavljati primerni in stabilizirani pogoji za hrambo ogroženega gradiva (primerna relativna zračna vlaga za uporabljene materiale je 55 ± 5 % in temperatura med 18° C in 20° C). V ta namen smo poskrbeli za primerno tehnično opremo: sistem za vlaženje, razvlaževanje in nadzor klime v depojih (prenosne merilce, poizvedba o nakupu vlažilcev, razvlaževalcev, senzorjev za nadzor ...). V prostorih smo že pričeli z merjenjem mikroklimatskih parametrov, da bi pridobili podatke o nihanju zračne temperature, na podlagi teh meritev pa bomo lahko vzdrževali ustrezno klimo.

Vzporedno smo pričeli depoje opremljati tudi z dodatno opremo za hrambo (dodatna stojala, police), poskrbeli bomo, da bodo prostori čisti, oblepili jih bomo s feromonskimi trakovi in poskušali vzdrževati rahel nadpritisk. Da bi preprečili nastanek plesni, bomo poleg vzdrževanja ustrezne relativne zračne vlage, poskrbeli tudi za ustrezno zračenje posameznih predmetov.

V eni od prihodnjih faz je predvidena tudi *fumigacija* ali zaplinjevanje prostorov ter uničevanje škodljivcev v depojskih prostorih, saj so lahko onesnaževalci iz okolja pri ohranjanju materiala nadvse problematični.

Preventivna konservacija in konservatorsko-restavratorski posegi

Konservatorsko-restavratorski posegi bodo v sklopu delavnice potekali v skladu s temeljnimi načeli za ohranjanje dediščine. Potekali bodo v sodelovanju s pristojnimi institucijami ter pri tem bomo upoštevali temeljne principe konserviranja-restavriranja, interdisciplinarni pristop k delu ter sodobne raziskovalne metode ter postopke. Prizadevali si bomo za ohranjanje identitete predmetov ter uporabljali metode in materiale, ki bodo stabilizirali nastale poškodbe, hkrati pa bodo reverzibilni. Cilj je poiskati primerne rešitve, ki bodo dolgoročno preprečile nadaljnje poškodbe na lutkovnem gradivu.

Postopki dokumentiranja in ohranjenosti gradiva, ki se hrani v depojih LGL, so se že pričeli. Gradivo natančno evidentiramo, opremljamo z ustreznimi ID številkami, ki se navezujejo na obstoječi sistem oštevilčenja predstav, ter digitalizirano. Gradivo je identificirano z osnovnimi podatki o predmetu (avtorstvo, naslov predstave, opis, tehnični podatki (datacija, mere ...), tehnika izdelave/materiali ipd.

Pred samimi posegi in postopki restavriranja bodo opravljene vse potrebne preliminarne raziskave – nedestruktivne (rentgenska radiografija, infrardeča in ultravijolična fotografija, ramanska in FT-IR spektroskopija) in destruktivnih (optična mikroskopija, vrstična elektronska mikroskopija, infrardeča spektroskopija z uporabo mikroskopa, ramanska spektroskopija na presekih slikovnih plasti). Na podlagi interpretacije gradiva (pridobljenih podatkov, meritev in naravoslovnih raziskav) bomo določali izbor za konservatorsko-restavratorske posege.

V začetni fazi je za vzpostavitev konservatorsko-restavratorske dejavnosti poleg priprave prostorov potreben tudi specifičen nabor opreme in materialov, ki se potrebujejo pri delu (material za restavriranje – topil, utrjevalnih sredstev, lakov, kitov, lepil, folij, retuširnih barv, blaga, veziv in polnil, strokovna literatura ter druga oprema – laboratorijski material, obtežilniki ipd.)

Zaradi toksičnosti nekaterih sredstev za konserviranje in restavriranje predmetov imamo v načrtu tudi izdelavo digestorija za odvajanje škodljivih snovi v zraku.

Smernice za nadaljnje raziskovanje

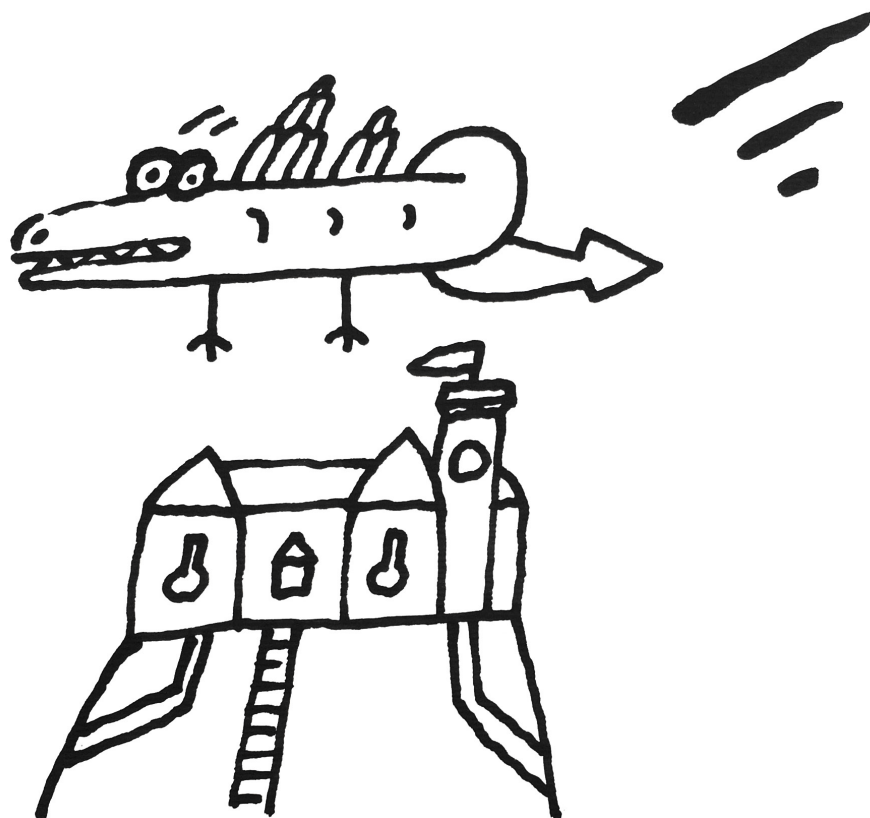
Z vidika konservatorsko-restavratorske stroke lutkovna dediščina veliko obeta, še posebno v smeri znanstvenih raziskav. Uporaba modernih materialov (kot je na primer penasta guma) je namreč problematična tudi v mednarodni stroki. Zaenkrat optimalnih rešitev za konservatorsko-restavratorske posege v moderne materiale, kot je na primer tudi plastika, ki se je veliko uporabljala tudi pri izdelavi lutk, še ni. Vzpostavitev strokovne konservatorsko-restavratorske delavnice, ki bi bila specializirana za gledališko področje, je tako izredno pomembno za ohranjanje tovrstne dediščine in uvajanje konservatorsko-restavratorskih smernic na tem področju (kot referenčni model za ostala gledališča morebiti tudi v mednarodnem okviru).

V okviru projekta si prizadevamo tudi za popularizacijo lutkovne dediščine in za sodelovanje z različnimi ustanovami doma in v tujini.

Na sliki ena izmed lutkovnih figur, ki so bile izdelane iz penaste gume in kaže znake močne degradacije – penasti material pospešeno razpada. Material bo v prihodnosti potrebno temeljito raziskati.

Lutkovni muzej

Zasnova logotipa za Lutkovni muzej

LUTKOVNA POT

Povezava med Lutkovnim gledališčem Ljubljana in Lutkovnim muzejem na Ljubljanskem gradu bo signalizirana z lutkovnimi instalacijami, ki jih bo izdelal Silvan Omerzu, mednarodno priznani slovenski režiser, likovni in lutkovni umetnik. V preteklosti se je uspešno predstavljajal na številnih samostojnih in skupinskih razstavah doma ter v tujini, za svoje delo v gledališču pa je prejel več mednarodnih in slovenskih nagrad, med njimi tudi nagrado Prešernovega sklada (2006).

Lutkovna pot se bo po Omerzujevi zamisli pričela na stavbni fasadi Lutkovnega gledališča Ljubljana, kjer bodo nameščene informacije o Lutkovnem muzeju. V ta namen bo posebej izpostavljena vitrina, nameščena v sredinski osi stavbe, kjer bodo vsebinsko predstavljene zgodbe evropskih klasičnih lutkovnih biserov. Vitrina bo razdeljena ne več elementov, ki bodo na željo obiskovalca oživel s pomočjo mehanizmov.

Nadaljevanje poti bodo označevale lutkovne instalacije – figure bobnarjev, posajene na podstavkih iz pločevine. V podstavkih bodo vgrajeni dodatni motivi, ki se bodo premikali na podlagi senzorskih sprožilcev. Lutkovne instalacije ne smejo biti izpostavljene dežju. Poleg vitrine je na različnih lokacijah ob poti na Grad predvidenih pet instalacij. Prva je predvidena pri začetku vzpenjače, druga v Lapidariju ABCM, drugi dve pa bosta stali na Ljubljanskem gradu.

Kot komplementaren del lutkovne poti pripravljamo tudi zasnovo Celostne grafične podobe (CGP). V ta namen je bil izdelan osnutek logotipa – ilustracija s pripadajočim napisom Lutkovni muzej/Museum of Puppetry. Uporabo in izhodišča za uporabo CGP-ja v obliki priročnika (uporaba v muzejskih prostorih, na spletu, poslovne tiskovine, oglaševalske površine, muzejske tiskovine in publikacije) bo izvedel izbran oblikovalski studio.

Vizualna ponazoritev lutkovnih instalacij, ki bodo signalizirale Lutkovno pot do Ljubljanskega gradu

Vizualne ponazoritve zgodb, ki bodo predstavljene v lutkovni vitrini (*Sneguljčica, Rdeča kapica, Janko in Metka* ...).

LUTKOVNI MUZEJ

Vsebinska in prostorska izhodišča

Lutkovni muzej bo na ogled na Ljubljanskem gradu na Grajski planoti 1, v prostorih t. i. Trakta D nad Stanovsko dvorano, v dveh nivojih. Muzejska površina se deli na več prostorskih delov glede na arhitekturno danost in namembnost (predprostor, razstavni prostor, prostor z muzejsko vitrino, predprostor dvigala, interaktivni del, predprostor dvigala in dvigalo) v skupni izmeri 319,80 m². Podporni programi se bodo izvajali v traktu E3 v nivoju 0, ki je dostopen z osrednjega Grajskega dvorišča. Iz tega dela prostora je predvideno tudi dvigalo za potrebe dostopa gibalno oviranih oseb v prostore muzeja. Prostor s pristopom v dvigalo, manjša prodajalna in prostor začasne tematske razstave obsegata skupaj 127,30 m².

Načrt prostorskih posegov (idejna in oblikovalska zasnova) odraža razvojno vizijo in koncept Lutkovnega muzeja, ki je bil podrobneje opredeljen v Investicijskem programu in z njim povezanih dokumentih. Intervencije v prostor oblikovno sledijo izvedbeni in vizualni podobi že obstoječih muzejskih postavitve na Ljubljanskem gradu, kot sta na primer Muzej slovenske zgodovine na Ljubljanskem gradu in Kaznilnice.

Upoštevanje vsebinsko večplastnost projekta se idejna in oblikovalska zasnova prostorskih posegov pri predstavljanju lutkovne umetnosti navezuje na splošne cilje projekta ter na več vsebinskih presekov in posameznih tematskih poudarkov, med katerimi so najpomembnejši:

- celostni prikaz stoletne dediščine/zgodovine slovenskega lutkarstva (od leta 1910 do danes),
- predstavitev lutkarstva kot celostne umetnosti, ki je lahko namenjena tudi odraslim,
- revitalizacija, zaščita ter izboljšanje pogojev za nadaljnje ohranjanje in popularizacija premične (lutke) in nepremične dediščine (Ljubljanski grad),
- dostopnost kulturnih vsebin,
- doprinos k prepoznavnosti Ljubljanskega gradu in Lutkovnega gledališča Ljubljana v Ljubljanski regiji, Sloveniji in širše po svetu,
- doprinos k turistični ponudbi in razvoju kulturnega turizma Ljubljanskega gradu in Lutkovnega gledališča Ljubljana v Ljubljanski regiji, Sloveniji in širše po svetu.

Hkrati se upošteva, da je bil Lutkovni muzej zasnovan kot obrat kulturne industrije, ki izobražuje in kratkočasi, kot družinsko razvedrilo in kot turistični izdelek, ki komplementarno s preostalo ponudbo Lutkovnega gledališča Ljubljana vzpostavlja spomenik stoletju slovenskega lutkarstva in urbane tradicije ter zato nagovarja široko ciljno publiko (Ljubljance, Slovence, tuji obiskovalce, posameznike, družine, skupine, obiskovalce s posebnimi potrebami, otroke).

Arhitekturno-oblikovalski prostorski posegi in intervencije

Posegi v prostor temeljijo na oblikovalskem načrtu prostorov, ki ustreza sodobnim muzeološkim standardom s področja varovanja, ohranjanja in prezentacije muzejskih predmetov. Hkrati sledijo vsebinskim izhodiščem, prostorskim danostim (velikost posameznih prostorov, komunikacija, inštalacije) in finančnim zmožnostim. Izhajamo iz sodobnih muzeoloških praks (nivoji, obiskovalci s posebnimi potrebami, interaktivnost, sodobne tehnologije ...) in si prizadevamo za multiinterpretativnost razstavljenih vsebin. Razstava bo v celoti večjezična. Izbrani deli informacij in vsebin bo predstavljen nivojsko na ekranih na dotik. Vsebine in nivoji bodo celostno in poenoteno oblikovani, izbor opreme bo vizualno prepoznaven, dispozicija muzejske postavitve pa bo omogočala individualne, skupinske in vodene ogleda. Muzejska postavitve bo primerna za najširšo javnost, hkrati pa bo lahko služila tudi za izvajanje pedagoških dejavnosti (sledi konceptu pedagoških programov in evalvaciji šolskih skupin) ter bo primerna tako za družine z majhnimi otroki ter obiskovalce s posebnimi potrebami. Zadovoljila bo učne, čustvene in vedenjske cilje ter cilje dostopnosti. Dolgoročno apelira na vračanje obiskovalcev v Lutkovni muzej, dodatno pridobivanje znanj, kreativno in inovativno udejstvovanje, širjenje znanja in promocijo muzeja ...

TEHNIČNI OPIS RAZSTAVNIH ELEMENTOV

Prostor, ki je namenjen postavitvi razstave se nahaja na obeh nivojih dvonivojsko zasnovanega prostora. Na nivoju 3/1 je postavljena velika muzejska steklena vitrina s kontrolirano atmosfero, v kateri bodo predstavljeni eksponati lutkarske zgodovinske dediščine.

1. VELIKA STEKLENA VITRINA VV

V vitrini je predvidena dolga enovita konstrukcija – razstavni trak, ki je obešen na obstoječo strešno konstrukcijo. Dvignjen je od steklenega poda vitrine in se ga nikjer ne dotika. Trak je enotne globine 60 cm in je vertikalno členjen. Enoten hrbet traku je ponekod prekinjen s svetlobnimi barvnimi prosojnimi paravani, ki bodo osvetljeni od zgoraj in spodaj. V njem so razstavljeni posamezni pomembni mejniki v zgodovini slovenskega lutkarstva, zato je potrebno za vsak eksponat posebej predvideti primeren način osvetlitve. Zadnji eksponat v vitrini potrebuje UV osvetlitev. Detajl pritrditve razstavnega traku na strešno konstrukcijo je izdelan po detajlu odgovornega projektanta arhitekture. V traku je potrebno za vsak eksponat posebej preveriti primeren način postavitve in ga uskladiti s kustosem razstave in arhitektom postavitve razstave. Glede na njegove zahteve se lahko členitev konstrukcije po potrebi spremeni. Grafična oprema eksponatov se izvede v dogovoru z oblikovalcem in arhitektom.

2. VELIKA MUZEJSKA STENA (nasproti vitrine)

Nasproti velike muzejske vitrine je ob zidu nameščena velika muzejska stena, ki je namenjena postavitvi razstavnih eksponatov od začetka do leta 1968. V njej bodo razstavljeni predmeti lutkarske kulturne dediščine na bolj interaktiven in nagovarjajoč princip. V steni je predvideno večje število razstavnih oken, prostori za predstavitev posameznih marionet in večjih lutk. V vitrinah so vgrajeni širokotni reflektorji, ki so senzorsko krmiljeni. Vitrine so zaprte z matiranim muzejskim steklom. Poleg večjih razstavnih oken so predvideni svetlobni printi in odprte niše, kjer bodo razstavljeni eksponati, ki se jih bodo obiskovalci lahko dotikali. Male vitrine programsko dopolnjujejo zgodovinski pregled v večji vitrini. Število odprtih in zaprtih niš je odvisno od izbora končnih predstavljenih eksponatov. Tipološko je zasnova vitrine grafično predstavljena na načrtih.

Ob obstoječi nosilni strešni konstrukciji se na mesto zavarovane poti postavijo ob razpiralnih posamezni eksponati (maketa Klemenčičevega odra in marionetnega odra *Žogice Marogice*), ki so dostopni obiskovalcem. V razstavni steni so predvideni ekrani na dotik, svetlobni printi in zastekljene niše. Točne pozicije in velikosti niš se doreče s kustosom in arhitektom postavitve. Pred pričetkom postavitve stene je potrebno nosilnost tal preveriti s statikom in po potrebi vgraditi nosilne elemente.

Na zgornji razstavni nivo 3/2 se dvignemo po stopnicah. Glede na potrebe naročnika se premaknejo stopnice na levi strani, ki se dvigujejo na mostovž. Na mostovžu se novi zatok uporabi za postavitev krmilnika (mešalne mize – svetloba/zvok) pod stropom obešenega razstavnega eksponata (lutkovna instalacija zmaja). Glede na potrebe predstavitev in uporabe posameznih didaktičnih lutkovnih tehnik in odrov je potrebno predvideti način adaptacije mostovža pri posameznem odru.

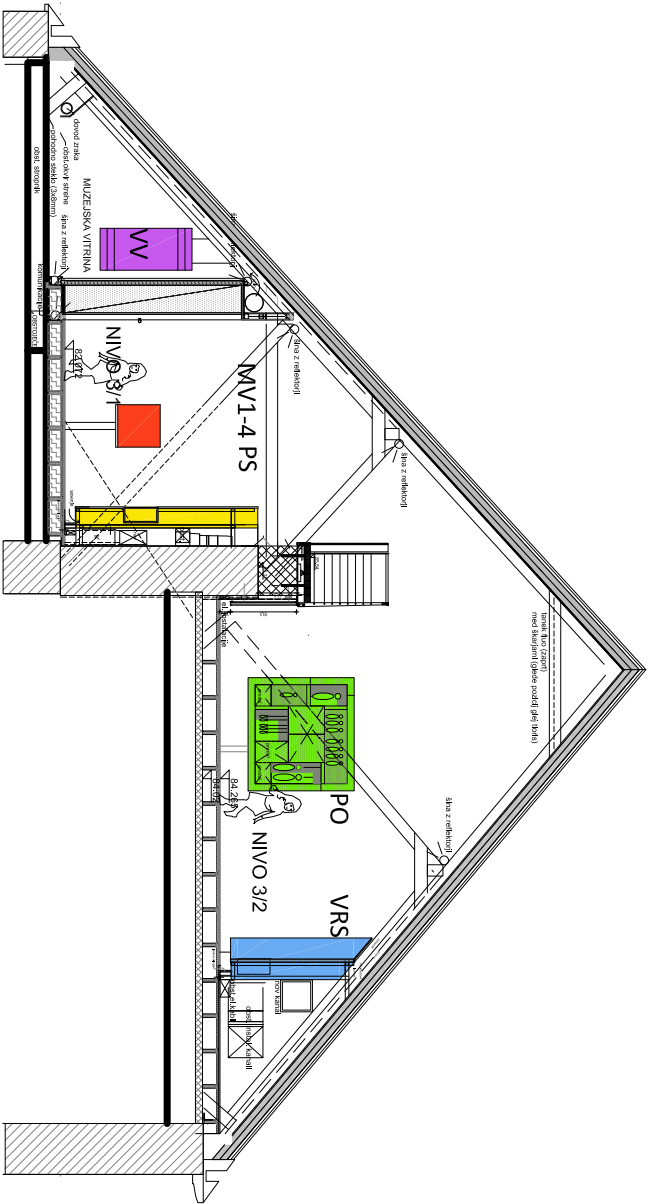
3. PARAVANSKI ZASLONI MED ODRI NA NIVOJU 3/2

Paravanski zasloni v zgornjem nivoju objemajo obstoječe poveznike. Zasnovani so enako kot razstavna stena, v kateri so izrezane različne odprtine, police in izvlečne police. Na delu, kjer konstrukcijsko ni mogoče izvesti odprtin je zaslon grafično obdelan s printi in potiski. Nosilna kovinska konstrukcija je izvedena iz pohištvenega profila in podprta s kovinsko stojko. Potrebno je predvideti vse električne priključke do obstoječega razvoda.

4. VELIKA RAZSTAVNA STENA NA NIVOJU 3/2

Zaradi nujnih razstavnih površin v nivoju 2 je potrebna prilagoditev vzdolžne stene ob dvoriščnem zidu, ki je v popisu GOI predvidena iz ecophon plošč na fe konstrukciji. Zaradi pridobitve potrebne globine se obstoječa stena zamakne za 30 cm v prostor, *knauf* oblogo se nadomesti z enakim materialom kot so izdelani paravanski zasloni.

Velika razstavna stena na nivoju 3/2 predstavlja prostor za predstavitev sodobnega obdobja lutkarstva. V steni je nameščenih 5 ekranov na dotik, predvidene so niše in prostori za svetlobne printe. V steni so nameščeni tudi izvlečni elementi, ki jih uporabljajo obiskovalci (npr. izvlečni predali in mize). Vsaka niša ima predvideno lokalno osvetlitev. Celotna stena je razdeljena na posamezne segmente, ki se odpirajo za potrebe servisiranja vgrajenih konvektorjev in za postavitev razstavnih eksponatov.

OPOMENILO!
IZVAJALEC MORA PRED PRIČETKOM DEL OBVEZNO PREVERITI VSE MERE NA OBJEKTU!
IZVAJALEC DEL MORA SKLADNO Z ZAKONOM O GRADITVI OBJEKTOV (ZGO-1) VGRAJEVATI USTREZNE
GRADBENE PROIZVODE Z VNAPREJ IZDELANIMI DELAVNIŠKIMI NACRTI, KI MORAJO BITI POTRJEANI S STRANI
PROJEKTANTA.

POMEMBNO! Izvajalec mora sodelovati z ostalimi izvajalci in dobavitelji opreme, glede usklajevanja opreme,
vsebine in celostne podobe. Izvajalec mora sodelovati s kustosom, muzejskim svetovalcem, arhitektom
postavitve stalne razstave in muzejskega laboratorija ter avtorji posameznih likovno gledaliških artefaktov in
instalacij. Vse spremembe predlagane s strani izvajalca nastale takom izvedbe mora potrditi projektant.

objekt	faza	Vsebinska risba	merilo
LUTKOVNI MUZEJ	PZR	DISPOZICIJSKI NACRT - PREREZ	1:50
Investitor	avtorici	Lenska Kavcic u.d.i.a.	datum
MESTNA OBČINA LUBJANA		Ana Struna Bregar u.d.i.a.	maj 2014
instit	oprema	sodelavec Igor Berlot u.d.i.a.	list 2

VSEBINA RAZSTAVNIH ELEMENTOV

NIVO 3 ROJSTVO SLOVENSKEGA LUTKARSTVA (1910–1968)

1

MILAN KLEMENČIČ, oče slovenskega lutkarstva

VELIKA STEKLENA VITRINA

Razstavni eksponati (3):

- miniaturni oder predstave *Mrtvec v rdečem plašču*, 1910
- zastor slikarja Ivana Vavpotiča z lutkami iz predstave *Čarobnih gosli*
- miniaturni oder predstave *Doktor Faust*

VELIKA MUZEJSKA STENA

INFORMACIJSKI ZAPIS:

ROJSTVO SLOVENSKEGA LUTKOVNEGA GLEDALIŠČA

22. december 1910 v Malem marionetnem gledališču na

Klemenčičevem domu v Šturjah premiera igre *Mrtvec v rdečem plašču*.

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (1): Klemenčič in njegovo družinsko gledališče

EKRAN NA DOTIK:

- Prvi nivo: informacije o Milanu Klemenčiču.
- Drugi nivo: informacije o treh obdobjih njegovega delovanja (Malo marionetno gledališče, Slovensko marionetno gledališče, Miniaturne lutke).
- Tretji nivo: podrobna predstavitev predstav, ki so značilne za posamezno obdobje: *Mrtvec o rdečem plašču*, *Doktor Faust* in *Sovji grad*, *Čarobne gosli*.
- Četrty nivo: portret o Milanu Klemenčiču (avtor: Jaka Judnič, RTV SLO)

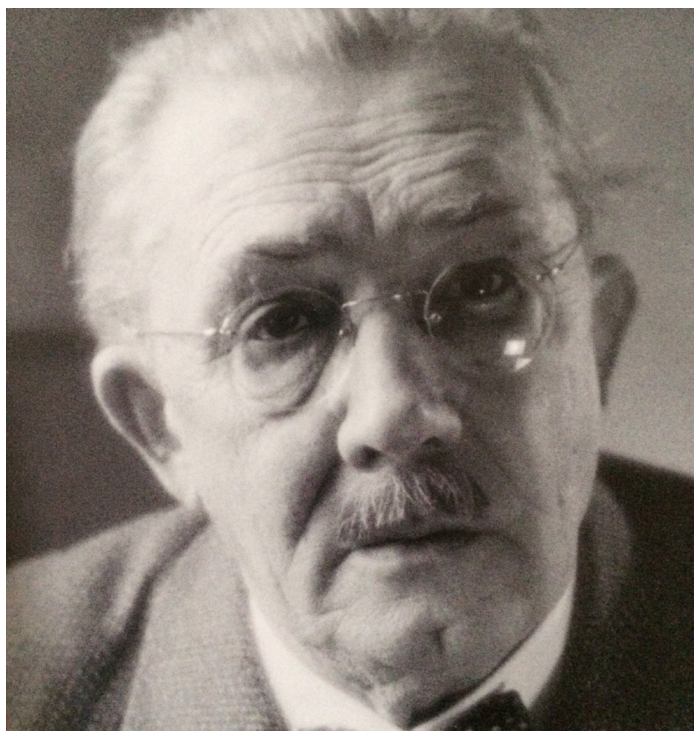
VITRINA: glave lutk na skicah

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (1): kostumske skice lutk

VITRINA: Gašperček (ljudski junak) – mala marioneta

DODATNE INFORMACIJE ZA OBISKOVALCE: V Malem grajskem gledališču si lahko obiskovalci ogledajo predstavi *Doktor Faust* in *Sovji grad* v izvedbi Lutkovnega gledališča Ljubljana.

Levo: glave Klemenčičevih lutk na njihovih skicah; desno: fotografija Milana Klemenčiča

Levo: Milan Klemenčič z družino ob odru gledališča Miniaturne lutke, Ljubljana, 16. 12. 1939; desno: lutke iz različnih predstav pred zastorom Ivana Vavpetiča

SOKOLSKES LUTKE

VELIKA MUZEJSKA STENA

INFORMACIJSKI ZAPIS: *Med obema vojnama je v Sloveniji, po češkem vzoru, doživelo pravi razcvet sokolsko lutkarstvo. Leta 1939 je bilo v okviru dejavnosti telovadnih društev Sokol registriranih kar 43 marionetnih odrov.*

MALA VITRINA: 1–3 sokolske lutke

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (1): fotografija visečih lutk

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (1): Jurček (ljudski junak)

DODATNE INFORMACIJE ZA OBISKOVALCE: Več o Sokolskih lutkah v Depandansi v Hrastniku.

PREHOD MED SOKOLSKIMI IN PARTIZANSKIMI LUTKAMI

VELIKA MUZEJSKA STENA

EKRAN NA DOTIK:

- Prvi nivo: Sokolske lutke in Partizansko lutkovno gledališče.
- Drugi nivo: podrobnejše informacije o značilnostih posameznega fenomena, o obdobjih in lutkovnih ustvarjalcih v tem času.

PARTIZANSKO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

VELIKA STEKLENA VITRINA

Razstavni eksponati (5): partizanske lutke

VELIKA MUZEJSKA STENA

INFORMACIJSKI ZAPIS:

*PARTIZANSKO LUTKOVNO GLEDALIŠČE – SVOJEVRSTEN KULTURNI
FENOMEN SREDI EVROPSKE VOJNE VIHRE*

Alenka Gerlovič in njeni sodelavci so na silvestrski večer leta 1944 v Črmošnjicah uprizorili predstavo Jurček in trije razbojniki. Lojze Lavrič je izrezljal 16 lutk po zamisli Nikolaja Pirnata. Iz najlonske tkanine zavezniških padal so lutkam sešili obleke, na niti pa so navezali marionete.

SVETLOBNE FOTOGRAFIJE (4): Alenka Gerlovič, Lojze Lavrič, Lojze Lavrič kot kipar, fotografija predstave *Jurček in trije razbojniki*

ZVOČNI ZAPIS: partizanska pesem

DODATNE INFORMACIJE ZA OBISKOVALCE: Več o partizanskih lutkah v Muzeju novejših zgodovine.

Lutke iz satiričnega programa PLG - 31. 12. 1944.

Partizanske lutke na razstavi *100 let slovenske lutkovne umetnosti* v Narodnem muzeju

NIKO KURET IN PAVLIHA

VELIKA STEKLENA VITRINA

Razstavni eksponati (6): ročne lutke Nika Kureta

VELIKA MUZEJSKA STENA

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (1): Kuret s Pavliho

INFORMACIJSKI ZAPIS: *Niko Kuret je Slovencem dal prvo ročno lutko, lutkovnega junaka Pavliho in prvo knjigo o lutkah z naslovom Pavliha.*

EKRAN NA DOTIK:

- Prvi nivo: Niko Kuret in Pavliha.
- Drugi nivo: podrobne informacije o Pavlihovi družini, prvi slovenski predstavi z ročnimi lutkami, lutkovnih predstavah Pavlihove družine v radijskem studiu, Pavlihovem odru in prvi slovenski lutkovni knjigi *Pavliha*.
- Tretji nivo: digitalizirana lutkovna knjiga

VITRINA: Pavliha (ljudski junak) – ročna lutka

ZVOČNI ZAPIS (SLUŠALKE): rekonstrukcija Gašperčkovega monologa, ko postane Pavliha.

VITRINA: male Kuretove glavice ročnih lutk

DODATNE INFORMACIJE ZA OBISKOVALCE: Več o Niku Kuretu in njegovih lutkah v muzeju na Planini pri Sevnici.

1948 – USTANOVITEV PRVEGA POKLICNEGA GLEDALIŠČA V SLOVENIJI (danes Lutkovno gledališče Ljubljana)

VELIKA STEKLENA VITRINA

Razstavni eksponati (lutke iz prizorov 3 predstav):

- *Zlata ribica* (Lutke: Ajša Pengov, 1953)
- *Ostržek* (Lutke: Mara Kralj, 1959)
- *Mala čarovnica* (Lutke: Slavko Hočevan, 1967)

VELIKA MUZEJSKA STENA

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA: Jože Pengov z Gašperčkom

INFORMACIJSKI ZAPIS: *10. oktobra 1948 je bilo ustanovljeno Mestno lutkovno gledališče, prvo slovensko poklicno gledališče. Po zaslugi Jožeta Pengova je gledališče doseglo zavidljivo umetniško raven in prodrlo tudi v evropski kulturni prostor.*

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (3): Marionetni oder, oder ročnih lutk, lutke po Sloveniji

EKRAN NA DOTIK:

- Prvi nivo: informacije o ustanovitvi Mestnega lutkovnega gledališča,
- Drugi nivo: informacije o Jožetu Pengovu

- Tretji nivo: informacije o likovnikih (Ajša Pengov, Mara Kralj, Slavko Hočevar), ki so zaznamovali prvo lutkovno obdobje (do leta 1968).

AJŠA PENGOV – ŽOGICA MAROGICA (1951)

(informacije so vzporedne postavitvi *Zlate ribice* v veliki muzejski vitrini)

INFORMACIJSKI ZAPIS: *Marionetna predstava Žogica Marogica je na odru lutkovnega gledališča že od leta 1951. Doživela je več kot 1350 ponovitev.*

INTERAKTIVNA ZVOČNA VSEBINA (NIŠE): razbiti lonček, zvok strašila Motovila, „*pihajte, otroci, odpihnite zmaja Tolovaja*“

PROSTOJEČA INTERAKTIVNA MAKETA MARIONETNEGA ODRA ŽOGICE

MAROGICE (stoji pred veliko muzejsko steno): prizor Babice in dedka z lajno, Žogica Marogica

ZVOČNI ZAPIS: „*Imava še boben in lajno ...*“

VISOKA VITRINA: marioneta Žogice Marogice na 2,17 m dolgi navezavi.

* *edini marionetni eksponat na originalni dolgi navezavi*

DODATNE INFORMACIJE ZA OBISKOVALCE: Predstavo *Žogica Marogica*, ki jo oživlja že peta generacija lutkarjev, si obiskovalci lahko ogledajo v Lutkovnem gledališču Ljubljana.

MARA KRALJ – ZVEZDICA ZASPANKA (1955)

(informacije so vzporedne postavitvi *Ostržka* v veliki muzejski vitrini)

INFORMACIJSKI ZAPIS: *Zvezdica Zaspanka: radijska igra (1952), lutkovna predstava (1955), prvi celovečerni animirani film (Črt Škodlar, 1961), slikanica*

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (1): Fran Milčinski Ježek

ZVOČNI ZAPIS: posnetek *Jožek in Ježek* (Radio SLO)

INTERAKTIVNA VSEBINA:

Pomagaj razbojniku Ceferinu napisati besedo L J U B A ...

INFORMACIJSKI ZAPIS: izpostaviti informacijo o velikem požaru v

lutkovni delavnici leta 1974 – uničenje *Zvezdice Zaspanke* in *Sinje ptice*

DODATNE INFORMACIJE ZA OBISKOVALCE: Predstavo *Zvezdica Zaspanka* si obiskovalci lahko ogledajo v Lutkovnem gledališču Ljubljana.

Zlata ribica (1953)

Mala čarovnica (1967)

Ostržek (1959)

Žogica Marogica (1951)

SLAVKO HOČEVAR – UVAJANJE NOVIH LUTKOVNIH TEHNIK

(informacije so vzporedne postavitvi *Mali čarovnici* v veliki muzejski vitrini)

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (2): *Volk in kozlički* (1961) – prva lutkovna predstava z javajkami, *Mali strah Bavbav* (1964) – prva lutkovna predstava z mimičnimi lutkami

MALI EKRAN s posnetki predstav: *Žogica Marogica*, *Zvezdica zaspanka*, *Mala čarovnica*, *Obuti maček*, *Mojca in živali*.

6

KO OŽIVI LIKOVNA UMETNOST SINJA PTICA (1964)

VELIKA STEKLENA VITRINA

Razstavni eksponati (3): vrata in kopiji dveh marionet (vrata – scenski element, ki spremeni barve ob UV svetlobi)

VELIKA MUZEJSKA STENA

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (3): fotografsko gradivo iz predstave *Sinja ptica*, France Mihelič z lutkami

INFORMACIJSKI ZAPIS: *Sinja ptica* pomeni vrh ustvarjanja Jožeta Pengova in novo poglavje Lutkovnega gledališča Ljubljana. France Mihelič je za likovno podobo predstave prejel Prešernovo nagrado.

ZAKLJUČEK VELIKE MUZEJSKE STENE

VELIK EKRAN: Predstavitev zgodovine slovenskega lutkarstva (otrokom prilagojena vsebina z ilustracijami Silvana Omerzuja)

Levo: marionete - lutke na vrvicah - so vodili animatorji z mostička nad odrom ... (Ciril Jagodic, Črt Škodlar); desno: ... glas so jim posojali igralci pod odrom ... (Vida Kastelic, Nace Simončič, Vera Stich, Jože Šorn, France Gajeta)

Levo: *Zvezdica zaspanka* (1955); desno: *Sinja ptica* (1964)

MEJNIKI SLOVENSKEGA LUTKARSTVA OD 1968 DO DANES

VELIKA RAZSTAVNA STENA NA NIVOJU 3/2

V zgornji etaži so predstavljeni mejniki slovenskega lutkarstva od leta 1968 do danes.

Postavitev je razdeljena na tri sklope:

- KRONOLOGIJA MEJNIKOV SLOVENSKEGA LUTKARSTVA (na informacijski steni)
- PREDSTAVITEV SODOBNIH LIKOVNIH USTVARJALCEV (eksponati so postavljeni v prostoru in so za obiskovalce nedosegljivi)
- UTRINKI SODOBNIH LUTKOVNIH PREDSTAV (eksponati so postavljeni v prostoru in namenjeni interaktivni participaciji obiskovalcev)

VELIK EKRAN NA DOTIK:

- Prvi nivo: časovni okvir slovenskega lutkarstva od leta 1968 do danes
- Drugi nivo: podrobnejša predstavitev gledališč, skupin, avtorjev, režiserjev, likovnikov, igralcev ...

USTANOVITEV LG JOŽE PENGOV

INFORMACIJSKI ZAPIS

SVETLOBNE FOTOGRAFIJE POSAMEZNIH PREDSTAV (3)

TRDOGLAVČEK (1968)

Režija: Jože Pengov

Likovna zasnova: Lidija Osterc

KRALJ MATJAŽ IN ALENČICA (1976)

Režija: Helena Zajc

Likovna podoba: Melita Vovk

PETELIN SE SESTAVI (1978)

Režija: Helena Zajc

Likovna zasnova: Milan Bizovičar

MLADA BREDA (1981)

Režija: Helena Zajc

Likovna zasnova: Jože Ciuha

LG Jože Pengov in SNG

VITRINA (4): male javajke

VELIK EKSPONAT V PROSTORU:

mlada Breda

USTANOVITEV LUTKOVNEGA GLEDALIŠČA MARIBOR (1973)

INFORMACIJSKI ZAPIS
SVETLOBNE FOTOGRAFIJE POSAMEZNIH PREDSTAV (5)

HRUŠKE GOR, HRUŠKE DOL (1976)

Režija: Edi Majaron
Likovna podoba: Milan Bizovičar

PEGAM IN LAMBERGAR (1977)

Režija: Edi Majaron
Likovna podoba: Janez Vidic

PEPELKA (1992)

Režija: Edi Majaron
Likovna podoba: Sabina Šinko

TURJAŠKA ROZAMUNDA (2000)

Režija in likovna podoba: Breda Varl

OSTRŽEK (2006)

Režija: Jernej Lorenci
Likovna podoba: Gregor Lorenci

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA (1968 do danes)

SOVICA OKA (1972) – stripovski vdor v likovnost

Režija: Matjaž Loboda

Likovna podoba: Jaka Judnič

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (2): fotografija iz predstave, skica

INFORMACIJSKI ZAPIS: Jaka Judnič, Svetlana Makarovič

ZLATA PTICA (1974)

Režija: Zvone Šedelbauer

Likovna zasnova: Tomaž Kržišnik

VITRINA: noge in kraljevič

INFORMACIJSKI ZAPIS:

Tomaž Kržišnik je za likovno podobo predstave prejel nagrado Prešernovega sklada.

MALI PRINC (1979)

Režija: Edi Majaron

Likovna podoba: Peter Černe

VITRINA: Mali princ z vrtnico

INFORMACIJSKI ZAPIS: Edi Majaron, Peter Černe

SANJE O GOVOREČI ČEŠNJI (1982)

Režija: Edi Majaron

Likovna podoba: Miroslav Melena

VITRINA: 2 lutki

INFORMACIJSKI ZAPIS: Miroslav Melena

SAPRAMIŠKA (1986)

Lutkovna rekorderka, odigrana je bila že več kot 1660 krat.

Režija: Nace Simončič

Likovna zasnova: Jaka Judnič

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (1): Sapramiška

INFORMACIJSKI ZAPIS: Svetlana Makarovič, Nace Simončič

Sanje o govoreči češnji (1982)

Mali princ (1979)

Lizistrata (1987)

LUTKOVNO GLEDALIŠČE POSTANE TUDI LUTKOVNO GLEDALIŠČE ZA ODRASLE ...

KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORI (1981)

Režija: Miran Herzog

Likovna zasnova: Marjan Manček

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (1): fotografija iz predstave, izseki iz kritik

INFORMACIJSKI ZAPIS: Miran Herzog (se navezuje tudi na *Martina Krpana* in *Kresno noč*)

S Kozlovsko sodbo je LGL prepotovalo svet in postalo gledališče tudi za odrasle.

MARTIN KRPAN (1984)

Režija: Miran Herzog

Likovna zasnova: Matjaž Schmidt

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (1): fotografija iz predstave

INFORMACIJSKI ZAPIS: *Lutkovno gledališče Ljubljana začne leta 1984 delovati v Mestnem domu. Otvoritvena predstava je bila Martin Krpan.*

DODATNE INFORMACIJE ZA OBISKOVALCE: Martin Krpan in njegova kobilica vsak dan ob polni uri pokukata iz zvonika na pročelju LGL in pozdravljata mimoidoče.

LIZISTRATA (1987)

Režija: Edi Majaron

Likovna zasnova: Zlatko Bourek

VITRINA: 1 do 2 samostoječi figuri

INFORMACIJSKI ZAPIS: Zlatko Bourek, njegove vidnejše režije in likovne zasnove (*Božanska komedija*, *Pogorela hiša*, *Pohujšanje v dolini Šentflorjanski*, *Namišljeni bolnik ...*) – **SVETLOBNA FOTOGRAFIJA** ene od predstav

MATIČEK SE ŽENI (2002)

Režija: Vito Taufer

Likovna podoba: Barbara Stupica

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (1)

INFORMACIJSKI ZAPIS: Barbara Stupica, nagrade

DRUGA LUTKOVNA GLEDALIŠČA ...

CVETO SEVER – prvi poklicni solo igralec

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA (1): *Cesarjeva nova oblačila* (1978)

INFORMACIJSKI ZAPIS: Cveto Sever, Saša Kump, delovanje v Kranju

GLEDALIŠČE PAPILU (od leta 1982) – papirnate lutke

VITRINA: značilne Solcetove lutke različnih papirnih tehnik

INFORMACIJSKI ZAPIS: Papilu, Brane Solce

FREYER TEATER – *Trnjulčica* (1992)

Režija: Edi Majaron

Likovna zasnova: Agata Freyer

VITRINA: do 4 lutke

INFORMACIJSKI ZAPIS: Freyer teater, marionetni lutkovni balet

GLEDALIŠČE KONJ – *Napravite mi zanj krsto* (1993)

Režija: Jan Zakonjšek

Likovna zasnova: Silvan Omerzu

SVETLOBNA FOTOGRAFIJA iz predstave

VITRINA: lutka iz predstave *Don Juan* (1995)

INFORMACIJSKI ZAPIS: Jan Zakonjšek, Silvan Omerzu, Gledališče Konj

SODOBNI LIKOVNI USTVARJALCI V LUTKOVNEM GLEDALIŠČU*

BARBARA STUPICA – *Sneguljčica* (2001)

Lutkovno gledališče Ljubljana

RAZSTAVLJENI EKSPONATI (8): lutka Sneguljčice in sedmih palčkov

INFORMACIJSKI ZAPIS: Barbara Stupica

BARBARA BULATOVIĆ – *Ikarjev let* (2003)

Lutkovno gledališče Ljubljana

RAZSTAVLJENI EKSPONATI (4): kolesarji

INFORMACIJSKI ZAPIS: Barbara Bulatović

ŠPELA TROBEC – *Noge in krila* (2000), *Beseda je konj* (2001)

Gledališče Labirint

RAZSTAVLJENI EKSPONATI (4)

INFORMACIJSKI ZAPIS: Špela Trobec

JASNA VASTL – *Ključec s strehe* (2007)

Lutkovno gledališče Ljubljana

RAZSTAVLJENI EKSPONATI (5): Ključec in blazinaste lutke

INFORMACIJSKI ZAPIS: Jasna Vastl

GREGOR LORENCI – *Meso ali Razodetje* (2010)

Lutkovno gledališče Maribor

Režija: Jernej Lorenci

RAZSTAVLJENI EKSPONAT (1): glava iz lateksa v vodi

INFORMACIJSKI ZAPIS: Gregor Lorenci

* Ekspoziti so postavljeni v prostoru in so obiskovalcem nedosegljivi.

UTRINKI SODOBNIH LUTKOVNIH PREDSTAV*

PALČICA (2003)

Prva virtualna lutkovna predstava na svetu

Mini teater

INTERAKTIVNA ANIMACIJA NA MALEM EKRANU: animacijska interaktivna igra Paličice (animirana z daljinskim upravljalnikom)

Reši Palčico iz zapletenih situacij!

INFORMACIJSKI ZAPIS: Mini teater

NYLON (2000)

LG Koruzno zrno

INTERAKTIVNA PREDSTAVITEV: konstrukcija z vpetimi najlonskimi hlačnimi nogavicami, ki jih obiskovalci lahko poljubno predstavljajo v različne abstraktne podobe.

Ustvari svojo abstraktno lutko!

MALO NAPRSTNO GLEDALIŠČE

LG Zapik

INTERAKTIVNA PREDSTAVITEV: malo naprstno gledališče

Zaigraj v svojem malem naprtnem gledališču!

INFORMACIJSKI ZAPIS: Jelena in Igor Cvetko

TO JE ERNEST

LG Nebo

INTERAKTIVNA PREDSTAVITEV: ploske lutke Ernesta in Mojce v okviru. Obiskovalci lahko animirajo njuni ploski podobi.

HAPPY BONES!

Teatro Matita

INTERAKTIVNA PREDSTAVITEV: krsta z različnimi vrstami kostmi, ki jih obiskovalci lahko poljubno sestavljajo v različne živalske, človeške in abstraktne lutkovne podobe.

INFORMACIJSKI ZAPIS: Matija Solce

ZVOČNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

INTERAKTIVNA PREDSTAVITEV V PROSTORU: Izvirna glasbena lutka, narejena iz različnih glasbil, na katera obiskovalci lahko igrajo.

Prisluhni, kako zveni glasbena lutka!

INFORMACIJSKI ZAPIS: Peter Kus in njegovo zvočno lutkovno gledališče

*eksponati so postavljeni v prostoru in namenjeni interaktivni participaciji obiskovalcev

LUTKE NA FILMU

VELIK EKRAN NA DOTIK: možnost ogleda različnih lutkovnih filmov
(*Sedem na en mah*, *Zvezdica Zaspanka*, *Kljukčeve dogodivščine*,
Zvernice iz Rezije, *Butalci*, *Radovedni Taček*, *Zajček Bine* ...)

Zvernice iz Rezije

Jasna Vastl – *Ključec s strehe* (2007)

LUTKOVNI ODRI

Interaktivno izkustvo z lutkovno umetnostjo

V zgornjem nadstropju bodo muzejsko zgodbo zaokrožili posebni trije leseni interaktivni odri:

- marionetni oder,
- oder ročnih lutk,
- senčni oder.

Vsi trije odri s spremljevalnimi izkustvenimi vsebinami na paravanskih zaslonih bodo izdelani po načrtih Silvana Omerzuja. Predvideni so v enakih dimenzijah (okoli 2,5 m x 2 m) z različnimi višinami igralnih odprtih. Njihov sprednji del bo krasilo ornamentno okrasje, ki ga bodo obiskovalci animirali s sprednje strani (marionetni oder – okostnjaka, ki šklepetata z zobmi; oder ročnih lutk – dva angela, ki zacingljata; senčni oder – dve kovinski ploski figuri z različnima glasbenima instrumentoma). Poseben mehanizem bo obiskovalcem omogočal dviganje in spuščanje zavese na igralnem portalu. Vsi odri bodo ustrezno gledališko osvetljeni.

Vsak oder bo imel ob straneh tudi manjšo informacijsko steno (v skladu z informacijsko steno v spodnji in zgornji etaži) z vitrinami in odprtinami za spremljevalne informacije in dejavnosti posameznega odra.

Ob vsakem odru je na informacijski steni predviden tudi **MAJHEN EKRAN (3)** s prilagojenimi vsebinami za otroke.

Ob odrih je predviden tudi **SREDNJE VELIK EKRAN NA DOTIK**, ki otroke seznanja s skrivnostmi lutkovnega gledališča (različne lutkovne tehnike, poklici, faze nastajanja lutkovne predstave ....).

MARIONETNI ODER Z MARIONETAMI

Na marionetnem odru se obiskovalci lahko preizkusijo v vlogi oživljanja marionet, ki so ena najbolj zapletenih lutkovnih tehnik. Marionete so lutke na nitih, ki jih animatorji oživljajo s posebnim vodilom od zgoraj navzdol.

Za igralno površino na posebnem marionetnem stojalu visijo pospravljene marionete, s katerimi obiskovalci lahko zaigrajo krajše lutkovne prizore. Na prizorišču lahko menjajo ozadja in posamezne scenske elemente.

Ob strani marionetnega odra je informacijska stena s spremljevalno vsebino (ista vizualna zasnova kot odri), v kateri je predstavljeno, zakaj pravimo, da je marioneta kraljica lutk, kako nastane marioneta (od skice do lutke v šestih fazah), katere marionete imajo največ oz. najmanj niti, katere marionete so navezane na kratko navezavo in kaj pomeni animirati marioneto s 5 metriskimi nitmi.

Podrobnejše vsebine (prilagojene otrokom) so predstavljene na manjšem ekranu na dotik. Tudi krajši filmček z naslovom *Kako nastane marioneta?* <http://vimeo.com/79527678>

Idejna zamisel za izdelavo marionetnega odra

ODER ROČNIH LUTK

Za ročni oder je predviden gibljiv portal oz. odrska odprtina, ki se viša in niža glede na obiskovalčevo velikost. Ornametika na sprednji strani deluje po enakem principu kot pri marionetnem odru, le da na odru ročnih lutk smrtni glavi nadomestita angela z zvoncema, ki animirana s pomočjo obiskovalcev, zacingljata.

Na hrbtni strani odra visijo na glavo obrnjene različne ročne lutke in tudi nekaj javajk (lutke na palici, vodenimi od spodaj navzgor), ki jih obiskovalci lahko animirajo in z njimi ustvarjajo krajše lutkovne prizore. Na voljo je tudi nekaj predimenzioniranih rekvizitov, ki so najpogostejše uporabljeni v predstavah z ročnimi lutkami.

V informacijski steni je natančnejša predstavitev ročne lutke, kako nastane, kateri so njeni najpogostejši materiali ter njene različne tehnologije. S svetlobnimi printi je predstavljenih tudi nekaj najbolj znanih svetovnih ljudskih junakov: italijanski Pulcinella, francoski Polichinelle, angleški Punch, ruski Petruška, nemški Kasperel ... Najbolj slavni slovenski ljudski junak je Pavliha, ki letos praznuje 80 let. Na informacijski steni sta na kratko predstavljeni tudi javajka in mimična lutka.

Podrobnejše vsebine (prilagojene otrokom) so predstavljene na manjšem ekranu na dotik.

Idejna zamisel za izdelavo odra ročnih lutk

SENČNO GLEDALIŠČE

Oder senčnega gledališča je oblikovan po vzoru odra ročnih lutk, le da je na igralno odprtino nameščeno platno, na katerega se rišejo sence ploskih silhuet. Pod platnom se nahaja polica, na kateri so razvrščene različne senčne lutke, s katerimi obiskovalci sami ustvarjajo senčno predstavo. V senčnem lutkovnem gledališču je izredno pomembna osvetlitev, saj je največji čar prav v tem, kakšne senčne podobe se rišejo na platnu, ko animator plosko silhueto približuje oz. oddaljuje od svetlobnega vira.

Na sprednjem delu senčnega odra sta nameščeni dve kovinski ploski figuri z različnima glasbenima instrumentoma, ki ju obiskovalci lahko posebej oživljajo.

V informacijski steni je natančnejša predstavitev senčnega gledališča in njegove zgodovine, materialov, iz katerih so lutke izdelane ter različnih zanimivosti, ki so vezane na to posebno lutkovno tehnologijo.

Podrobnejše vsebine (prilagojene otrokom) so predstavljene na manjšem ekranu na dotik.

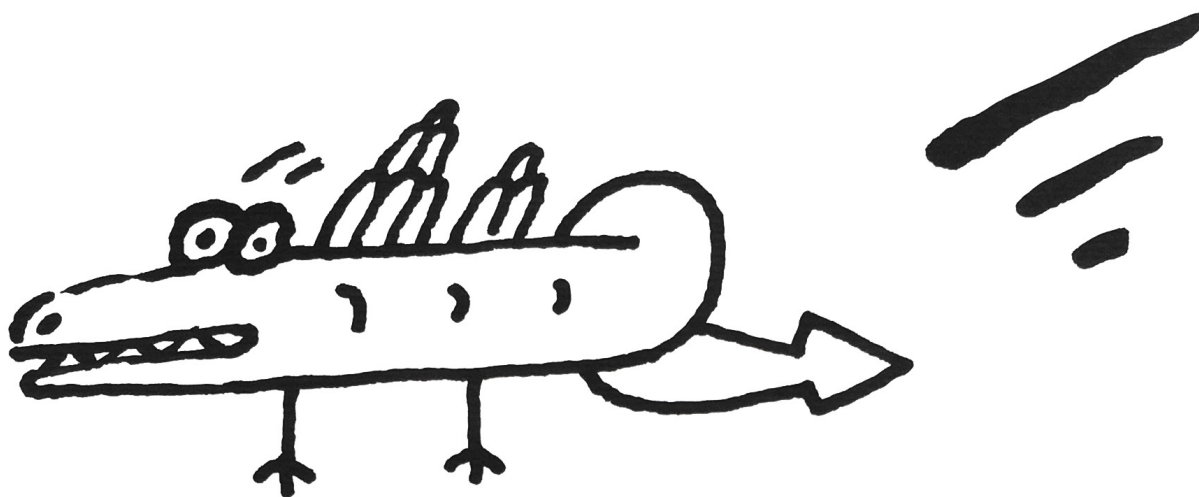
Idejna zamisel za izdelavo senčnega gledališča

ZMAJ – VELIKA STROPNA LUTKOVNA INŠTALACIJA

Pod stropom zgornje etaže je pritrjena velikanska lutkovna instalacija zmaja, ki ga je oblikoval Silvan Omerzu (zmaj, ki se nahaja na logotipu Lutkovnega muzeja). Obiskovalci ga lahko oživljajo z različnih strani muzeja, glavna animacijska vodila pa so nameščena na dvignjenem sprehajalnem zidu za marionetnimi odri. Na zidu se nahaja tudi *komandni svetlobni pult*, povezan z različnimi tipi svetil, ki so skrbno razvrščena v prostoru ter osvetljujejo zmaja z različnih zornih kotov. Obiskovalci lahko zmaja poljubno osvetljujejo ter na ta način spoznavajo in zaznavajo različne svetlobne učinke. Raznovidna osvetlitev istega objekta skupaj z abstraktnimi senčnimi podobami, ki se rišejo na strop in stene muzeja, obiskovalcem omogoča pravo čarobno svetlobno izkušnjo.

CIKEL TEMATSKIH DELAVNIC IN AKTIVNOSTI V LUTKOVNEM MUZEJU

V okviru Lutkovnega muzeja so organizirani raznovrstni vodeni programi, ki otrokom, mladostnikom in odraslim omogočajo aktivno in celostno spoznavanje ter doživljanje lutkovne umetnosti. Programi so namenjeni tako organiziranim skupinam (vrtci, šole) kot tudi zainteresiranim posameznikom, turistom in družinam. Vse pedagoške programe spremljajo ustrezni delovni listi in učno gradivo, ki je dosegljivo tudi na spletnih straneh.

1. STROKOVNI VODENI OGLEDI PO LUTKOVNEM MUZEJU

Ogledi so namenjeni in prilagojeni različnim starostnim skupinam in strukturam obiskovalcev. Vodeni ogledi obiskovalce bolj poglobljeno seznanjajo s posameznimi mejniki slovenskega lutkarstva, z različnimi lutkovnimi tehnikami in drugimi specifikami lutkovnega gledališča. Izvajajo se dvakrat (med tednom) ali trikrat (med vikendom) dnevno. So splošni ali tematsko obarvani.

Pri tematsko obarvanih vodstvih obiskovalce skozi mejnike slovenskega lutkarstva in skrivnosti lutkovne umetnosti vodijo različni lutkovni junaki (Zvezdica Zaspanka, Žogica Marogica, Gašperček, Martin Krpan, Sapramiška Kljukec s strehe, Pavliha). Ogled muzeja je pri tematskih vodstvih za kanček bolj obarvan skozi prizmo zgodbe vodečega junaka.

Oglede spremlja ustrezno interaktivno gradivo.

V pripravi so tudi posebni programi menjajočih tedenskih delavnic, ki skozi zgodovinske mejnike in z vnaprej pripravljenimi eksponati obiskovalce seznanjajo z različnimi lutkovnimi tehnikami (marionete, ročne lutke, javajke, senčne lutke ...), njihovimi specifikami, zgodovinskimi zanimivostmi ter različnimi materiali, iz katerih so lutke narejene. V drugem delu delavnice bodo otroci lahko iz različnih materialov tudi sami izdelali lutke in z njimi zaigrali na preprostih odrih.

2. OGLED PREDSTAVE IN OBISK MUZEJA

1. Milan Klemenčič in njegovo miniaturno gledališče

Za mladino (12+) in odrasle. Program je lahko del turistične ponudbe (predstava je opremljena z angleškimi nadnapisi).

Ogled ene od lutkotečnih predstav (*Doktor Faust* ali *Sovji grad*) Milana Klemenčiča, pionirja slovenskega lutkarstva, v Malem grajskem

gledališču. Po predstavi sledi ogled iluzionističnega odra, spoznavanje zaodrja, lutk in mehanizmov. Sledi obisk in ogled Lutkovnega muzeja. Pedagoški programi so vezani na rojstvo slovenskega lutkarstva in ustvarjanje Milana Klemenčiča.

2. 80. rojstni dan slovenskega burkeža Pavlihe

Za otroke (6+), mladino in odrasle. Program je lahko del turistične ponudbe (predstava je opremljena z angleškimi nadnapisi).

Ogled predstave Pavliha in obisk muzeja s poudarkom na obdobju ustvarjanja Nika Kureta za otroke in odrasle

Ob 80. obletnici rojstva slovenskega ljudskega junaka Pavliha, ki ga je zasnoval Niko Kuret, bodo na novo oživele prigode prebrisanega slovenskega hudomušnega burkeža Pavliha. Pavliha je Kuretov lutkovni junak s črnim klobukom in z značilnim rdečim dežnikom v rokah. Predstava, ki nastaja v sodelovanju s slovensko organizacijo Unima, bo v režiji Edija Majarona premierno uprizorjena oktobra 2014. Po predstavi sledi ogled Lutkovnega muzeja ter podrobnejša predstavitev delovanja Nika Kureta in njegovega Pavlihe.

Pedagoški programi so vezani na podrobnejšo predstavitev Nika Kureta in njegovega Pavlihe.

3. 70 let Partizanskega lutkovnega gledališča

Za otroke (9+), mladino in odrasle. Program je lahko del turistične ponudbe (predstava je opremljena z angleškimi nadnapisi).

Ogled predstave *Jurček in trije razbojniki* ter obisk muzeja s poudarkom na predstavitvi fenomena slovenskega partizanskega lutkovnega gledališča.

Na silvestrski večer je bila pred 70 leti v Beli krajini premierno uprizorjena marionetna predstava *Jurček in trije razbojniki* Partizanskega lutkovnega gledališča, ki predstavlja presenetljiv kulturni pojav sredi evropske vojne vihre. Predstava bo v sodelovanju z Mini teatrom premierno uprizorjena decembra 2014. Po predstavi sledi ogled Lutkovnega muzeja in podrobnejša predstavitev delovanja in ustvarjanja Partizanskega lutkovnega gledališča.

Pedagoški programi so vezani na zanimivosti Partizanskega lutkovnega gledališča.

4. Spoznajmo marioneto (ogled predstave Žogica Marogica ali Zvezdica Zaspanka)

Za otroke (9+), mladino in odrasle. Program je lahko del turistične ponudbe (predstavi sta opremljeni z angleškimi nadnapisi).

Po ogledu ene od predstav (*Žogica Marogica* ali *Zvezdica Zaspanka*) v Lutkovnem gledališču Ljubljana sledi obisk Lutkovnega muzeja na Ljubljanskem gradu. Obiskovalci se podrobneje seznaniijo s specifikami marionete, spoznajo, zakaj pravimo, da je kraljica lutk, si ogledajo različne faze njenega nastajanja in spoznajo skrivnostni Pengovovega marionetnega odra. Izdelajo preprosto marioneto in se preizkusijo v njeni animaciji.

Pedagoški programi izpostavljajo marioneto in njene zakonitosti.

3. SPREMLJEVALNI PROGRAMI (razvedrilne družinske aktivnosti)

Muzejska noč z Zvezdico Zaspanko

Interaktivna predstavitev lutkovnega gledališča in Zvezdice Zaspanke je namenjena otrokom od 6. do 10. leta.

Otroci skupaj z Zvezdico Zaspanko preživijo noč v muzeju, kjer spoznajo življenje lutk skozi pravljice, zgodbe in anekdote. Spoznajo lutkovno življenje naslovne junakinje, si jo ogledajo na lutkovnem filmu in si jo izdelajo v preprosti marionetni različici.

Pedagoško gradivo je vezano na raznovrstno upodobitev Zvezdice Zaspanke (slikanica, film, predstava).

2. Muzejska detektivska zgodba z Martinom Krpanom

Interaktivna predstavitev lutkarstva in Martina Krpana je namenjena otrokom od 4. do 10. leta.

Martin Krpan je junak, ki močno zaznamuje slovensko lutkovno zgodovino. Njegova zgodba je kot marionetna različica zaživela leta 1950 kot otvoritvena predstava Mestnega lutkovnega gledališča, v sodobni podobi Matjaža Schmidta in v režiji Mirana Herzoga pa se je leta 1984 zapisal v zgodovino slovenskega lutkarstva kot otvoritvena predstava novega domovanja Lutkovnega gledališča Ljubljana v Mestnem domu na Krekovem trgu. Od leta 1987 Martin Krpan kot del mestne turistične ponudbe iz zvonika strešnega stolpiča Lutkovnega gledališča Ljubljana ob zvoku fanfar ob vsaki polni uri pozdravlja radovedne mimoidoče.

Martin Krpan bo s pomočjo vodene aplikacije spremljal otroke po detektivski poti, na kateri se bodo obiskovalci v duhu iskanj in raziskovanj seznanjali z lutkovno umetnostjo.

POSEBNI DRUŽINSKI PAKETI

Za družine pripravljamo posebne pakete družinskih lutkovnih nedelj. Na voljo bo več različnih paketov v različnih kombinacijah:

- ogled predstave + družinska delavnica
- ogled predstave + ogled Ljubljanskega gradu
- ogled predstave + ogled MGML

Priprava programov in paketov je še v pripravi.

POVZETEK O OHRANJENOSTI GRADIVA ZA PREZENTACIJO V MUZEJU

Priloga 1

Večji konservatorsko-restavratorski posegi bodo potrebni pri lutkovnem gradivu, ki bo prezentirano v veliki stekleni vitrini. Ohranjenost izbranih eksponatov zgolj kot ilustracijo predstavljamo v nadaljevanju.

Zlata ribica

Likovna zasnova: Ajša Pengov, 1953

Stanje ohranjenosti: slabo

Pri pregledu je bilo ugotovljeno, da so marionete v slabem stanju. Nosilci in barvne plasti so se sicer zadovoljivo ohranili, medtem ko so na tekstilijah po celotni površini močno vidne nečistoče ter prisotne številne raztrganine, ki so bile v preteklosti neustrezno zakrpane.

Obrabljena barvna plast

Raztrganine in nečistoče na tekstilijah

Zlata ribica z zvito krono

Neprimerni pretekli posegi v gradivo

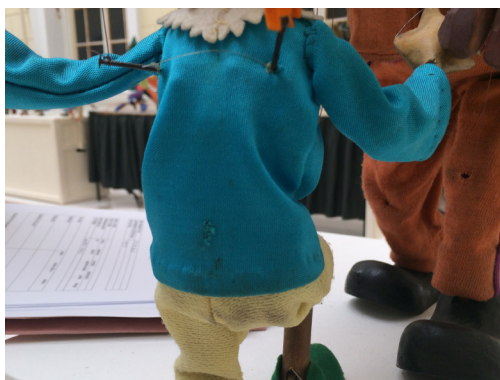

Ostržek

Likovna zasnova: Mara Kralj, 1959

Stanje ohranjenosti: slabo

Pri pregledu je bilo ugotovljeno, da so marionete v zadovoljivem stanju. Nosilci so ponekod odlomljeni, veliko je manjkajočih delov in površinskih nečistoč. Barvne plasti so ponekod zaradi pogoste uporabe odrgnjene ali odpadajo. Tekstilije so močno umazane, obledele, raztrgane, mestoma so jih že napadli molji.

Umazane, raztrgane in obledele tekstilije

Odpadanje barvne plasti na čevljih

Žabljički prebijajo tekstilije in nosilec

Poškodbe na tekstilijah

Mala čarovnica

Likovna zasnova: Slavko Hočevar, 1967

Stanje ohranjenosti: zadovoljivo

Pri pregledu je bilo ugotovljeno, da so marionete v zadovoljivem stanju. Na nosilcih in tekstilijah so prisotne močne nečistoče, vidni madeži rje in raztrganine.

Prašne in umazane tekstilije

Umazane tekstilije

Obrabljena barvna plast

Jurček in trije razbojniki

Likovna zasnova: Nikolaj Pirnat, Jože Lavrič, 1945

Stanje ohranjenosti: zadovoljivo

Pregledane marionete so v zadovoljivem stanju, ki pa od marionete do marionete variira. Na nosilcih so močno vidne nečistoče, tekstilije so umazane, preparele, raztrgane po celotni površini (nekatera oblačila so skoraj popolnoma uničena). Barvna plast odpada, ponekod tudi skupaj s podlogo.

Raztrganine na tekstilijah

Razplastena in preluknjana čelada iz lepljenega papirja

Obrabljena barvna plast

Obrabljena barvna plast

Čarobne gosli

Likovna zasnova: Milan Klemenčič, 1951

Stanje ohranjenosti: zadovoljivo

Pregledane marionete so v zadovoljivem stanju, ki pa od marionete do marionete variira. Nosilci in polihromacija so v zadovoljivem stanju, vidne so nečistoče, odrgnine. Tekstilije so močno umazane, vidni madeži, gube, raztrganine. Manjkajoči deli.

Barvna plast je dobro ohranjena

Madež na tekstilijah

Raztrganine

Obrabljene tekstilije

Sinja Ptica

Likovna zasnova: France Mihelič, 1964

Stanje ohranjenosti: zadovoljivo

Zaradi požara so se od originalov, ki so bili del lutkovne predstave, ohranila le Miheličeva vrata, sicer zadovoljivo ohranjena. Pred konservatorsko-restavratorskimi posegi v vrata, je potrebno opraviti naravoslovne preiskave pigmentov, ki so bili uporabljeni za polihromacijo. Po trditvah so vrata poslikana z UV barvami, kar potrebuje posebno obravnavo tako glede prihodnjih posegov ter v smislu muzejske prezentacije. V tem primeru je potrebno poiskati kompromisno rešitev, ki ne bo spodbujala nadaljnje degradacije.

Vrata, polihromirana z UV barvami

Zadnja stran vrat

V delavnicah LGL sta bili izdelani dve kopiji originalnih marionet